

Цар Плаксій та Лоскотон

Василь Симоненко

ВАСИЛЬ СИМОНЕНКО

«ЦАР ПЛАКСІЙ ТА ЛОСКОТОН»

ЦАРЕВЕ СІМЕЙСТВО

Там, де гори і долини,
Де гуляє вітровій, -
Там цвіте краса-країна
З дивним ім'ям Сльозолий.
І колись в країні тій
Був па троні цар Плаксій,
Голова його мов бочка,
Очі - ніби кавуни.
В Плаксія було три дочки
І плаксивих три сини.
Старша звалася Нудота,

Середульшенька - Вай-Вай,
Третя донечка - Плакота,
Всі сльозливі через край.

А цареві три сини
Так і звались - Плаксуни.

Отака була сім'я
У царя у Плаксія.
Цілі дні вони сиділи,
Голосили, та сопіли,
Та стогнали, та ревли,
Сльози відрами лили.

Цар Плаксій велів сердито:

"Хай із ними день при дні
Плачуть всі в країні діти,
Бо сміятись і радіти
У моєму царстві - ні!

Хто всміхнеться - в часі тім

Я того негайно з'їм!"

Ще була у Плаксія
Грізна гвардія своя:

В ній служили молодці
Забіяки-сльозівці.

Хто сміявсь - вони хапали

І нагайками шмагали,

Так що в царстві тому скрізь

Вистачало плачу й сліз.

Цар любив, як плачуть діти,

Бо любив їх сльози пити.

Отакий був цар Плаксій

Україні Сльозолий.

ДЯДЬКО ЛОСКОТОН

Але в тому диво-царстві,
Зневажаючи закон,
Жив у мандрах і митарстві
Добрий дядько Лоскотон.
Він приходив кожний вечір -
Хай чи дощ іде, чи сніг -
До голодної малечі
І усім приносив сміх.
Мав він вдачу теплу й щиру,
Ще й лукавинку в очах.
І була накидка сіра
В Лоскотана на плечах.
Лоскотливі мав він вуса
І м'якенькі, наче пух.
І м'яке волосся русе
Розсипалося до вух.
Він як прийде, залоскоче,
То сміється, хто й не хоче.
Тільки де він появлявся,
Зразу плач там припинявся,
І приходив до усіх
Голосний та щирий сміх.
Не любили Лоскотона
Цар Плаксій і Плаксуні,

Видавали заборони
Проти лоскоту вони.
І за дядьком Лоскотоном
Із нагайками в руках
Охоронці злих законів
Полювали по хатах.
Але дядько Лоскотон
Не боявся цих заслон:
Він ходив по всій країні
І носив з собою сміх
В розмальованій торбині,
В пальцях лагідних своїх.

АРЕШТ ЛОСКОТОНА

Розізливсь тоді Плаксій -
Цар країни Сльозолий.
Гнівno він гукнув із трону:
"Гей, ледачі сльозівці!
Хто впіймає Лоскотона,
Буде муж моїй дочці!
Хто його посадить в льох -
Вибирай одну із трьох!
Бо уже цей Лоскотон
Скоро нам розвалить трон:
Що тоді ми будем пити,

Як не будуть плакати діти!"

І завзяті сльозівці

Понеслись у всі кінці,

Щоб скарати по закону

Баламута Лоскотона.

Довго скрізь його шукали,

У всі шпари заглядали,

Перерили всі двори,

Обходили всі бори,

Час потратили дарма:

Лоскотона скрізь нема,

Бо його завжди і всюди

Од ловців ховали люди.

Опівночі Лоскотон,

Коли всіх колише сон,

Йшов собі в бідняцькі хати

Їхніх діток розважати.

Був тоді у Плаксія

Лютий посіпака,

Віроломний, як змія,

Капітан Макака.

Так хотілося йому

Царським зятем стати,

Що ні разу в ту зиму

Не лягав і спати.

Все ходив, усе він слухав

І нарешті все рознюхав.

На світанку Лоскотон,

Насмішивши діток,

У міцний поринув сон

Між кленових віток.
А лукавий капітан
Підкрався змієм
Й Лоскотонові аркан
Зашморгнув на шиї.
Руки вивернув назад,
Міцно спутав ноги
І мерщій у Плаксоград
Рушив у дорогу...

ВЕСІЛЛЯ В ПАЛАЦІ

Лоскотона посадили
За вузенькі грати,
А в палаці порішили:
- Час весілля грати...-
Гей, зійшлися царенята
І придворна свита
Наречених шанувати,
Сльози діток пити.
До вінця веде жених
Висохлу Нудоту,
Та дивитися на них
Зовсім неохота.
Хоч Макака був бридкий,
А вона ще гірша,

Їм поет один гладкий
Присвятив ще й вірша.
Стільки там було хвальби,
Так скрасив їх вроду -
Навіть жаби від ганьби
Булькнули у воду!
Але цар ходив, пишався,
Він із зятем цілувався,
Похвалявся: "Ну, тепер
Лоскотон, вважай, умер!
Недоступним став для всіх
Голосний та щирий сміх.
Тож від радості стрибайте!
Тож від радості ридайте!
Ми тепер встановим скрізь
Віковічне царство сліз!"
Так розхвастався Плаксій -
Цар країни Сльозолий.

ЗВІЛЬНЕННЯ ЛОСКОТОНА

Та поки гуло весілля,
То п'яниці вартові
Напились якогось зілля
Та й поснули у траві.
А вночі йшли до в'язниці

Батраки й робітники,
Щоб звільнити із темниці
Лоскотона на віки.
Рознесли всі перепони,
Гнули ґрати, мов пруті:
- Гей, веселий Лоскотоне,
Це прийшли твої брати!
Йди до нас, веселий брате,
В нашу здружену сім'ю!
Підем разом догравати
Ми весілля Плаксію...

ПРОДОВЖЕННЯ ВЕСІЛЛЯ

У палаці кожен скаче
Та від щастя гірко плаче,
Ллються сльози, як ріка, -
Бачте, радість в них така!
Раптом цар упав на трон:
- Ой, рятуйте - Лоскотом! -
Всі відразу "ох!" та "ах!",
Жах у кожного в очах.
А веселий Лоскотон
До царя стрибнув на трон
І сказав йому якраз:
- Насмієшся ти хоч раз!.. -

Став царя він лоскотати,
І Плаксій став реготати.
Так сміявсь - аж заливався,
Аж від реготу качався,
Кулаками очі тер -
Потім лопнув і помер.
Ой, була ж тоді потіха -
Цар Плаксій помер од сміху!
З ним придворні одубіли,
Бо сміятися не вміли.
А цареві три сини,
Три завзяті Плаксуни,
Так сміялись-реготали,
Що штани з них поспадали -
Тож всі троє без штанів
До чужих втекли країв.
Три царівни теж навтьоки
У чотири бігли боки.
Кровопивці-сльозівці
Стали п'явками в ріці,
А Макака-забіяка
З'їв себе із переляку.
Так веселий Лоскотон
Розвалив поганський трон.
Сам же він живе й понині,
Дітям носить щирий сміх
В розмальованій торбині,
В пальцях лагідних своїх.
Схочеш сам піти в цей край,
То маршрут запам'ятай:

Треба йти спочатку прямо.
Потім вправо завернуть,
А тоді поміж дубами
Поведе наліво путь.
Після цього вже помалу
Чимчикуй куди попало:
Як од втоми не впадеш -
В цю країну попадеш.

Додатково (аналіз, скорочено,
характеристика героїв тощо): [https://
dovidka.biz.ua/?
s=%D1%86%D0%B0%D1%80+
%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%BA%D1
%81%D1%96%D0%B9](https://dovidka.biz.ua/?s=%D1%86%D0%B0%D1%80+%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%BA%D1%81%D1%96%D0%B9)